

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมา เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลผลิตจากการจัดการศึกษา ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ไม่มีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษา แต่ถือว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 5-6) และในขณะเดียวกันการศึกษาของไทยมีหน่วยงานรับผิดชอบหลายหน่วยงานมีระดับการบริหารหลายระดับหลายชั้นตั้งแต่การแบ่งส่วนราชการส่วนใหญ่ กลับแบ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลาง ดังนั้น รูปแบบการบริหารการศึกษาในภาพรวมจึงเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเกือบจะทั้งระบบจากการศึกษาสภาพการบริหารและการจัดการศึกษาพบว่าประสบกับปัญหาหลายประการ (พิณสุตา สิริรังสี และ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. 2541 ก : 3-5) ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงต้องเป็นการจัดการศึกษาที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำได้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดความตระหนักและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนการจัดการศึกษา ดังแนวคิดที่ว่าคนไทยต้องสร้างจิตใจสาธารณะ สนใจเรื่องของการมีส่วนร่วม โดยการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ไปสู่การมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ บ้านเมืองจึงจะพ้นวิกฤติ (ประเวศ วะสี. 2541 : 11)

ในช่วงปลายทศวรรษที่ 20 สถานศึกษาต้องพบกับสภาพปัญหาที่ยากต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้นำทางการศึกษาต้องพัฒนาการบริหาร และ พัฒนาวิสัยทัศน์ทางการศึกษา เพื่อให้เข้าถึง สภาพความเป็นจริงในวิถีชีวิตของสังคม และ ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างแท้จริง (Newton and Tarrant. 1992 : 1) จากเหตุผลดังกล่าว สถานศึกษาทั้งหลายจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานซึ่งจะบรรลุผลเพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนคนไทยทุกคน (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2542 : 8)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลจึงดำเนินการในการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 1-2) กำหนดทิศทางการบริหารการจัดการศึกษา โดยมุ่งที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและจัดการศึกษาตามความพร้อม ซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากองค์ประกอบด้านต่าง ๆ 5 ด้าน

คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการควบคุมพัฒนาการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ด้าน
ครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ และด้านอาคารสถานที่

จากผลของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้มีการกำหนดเขตพื้นที่
การศึกษา ซึ่งจังหวัดอ่างทองเป็นเขตพื้นที่การศึกษาแห่งหนึ่ง ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้
แก่เด็กและเยาวชน โดยครอบคลุมอำเภอ 7 อำเภอ โดยจะได้รับการกระจายอำนาจในการจัดการ
ศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังระบุไว้
ในมาตรา 9 (2) ว่าให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น และในขณะเดียวกัน ก็มีหน้าที่ประเมินความพร้อมและส่งเสริมสนับสนุน ให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น มีความพร้อมที่จะจัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ (สำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546 : 14)

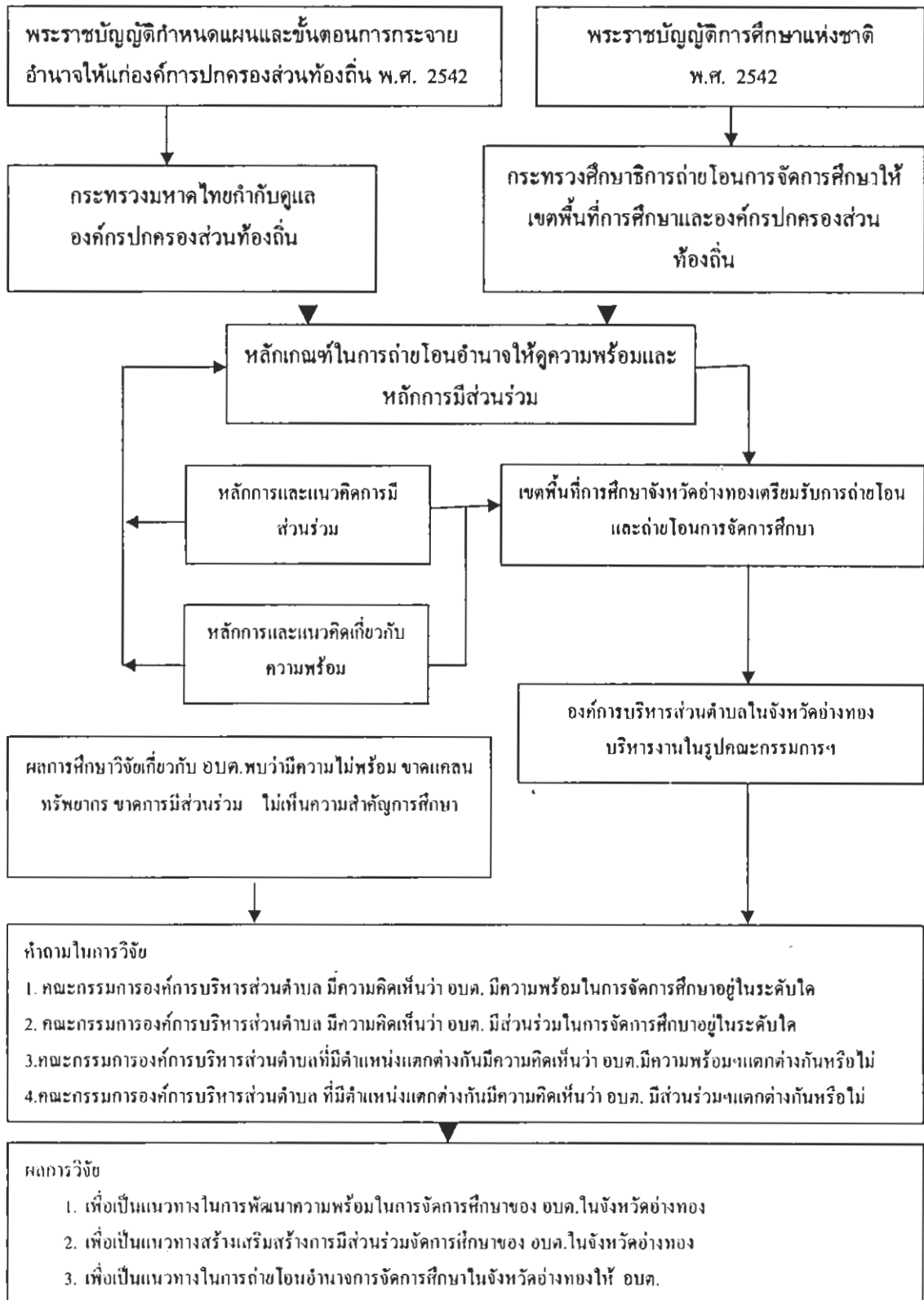
องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระจายอยู่ใน
อำเภอต่าง ๆ โดยเป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (พันรัฐชัย
วิวัฒน์ชัย และคณะ. 2542 : 19) กำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ
ซึ่ง เรียกว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิในแต่ละหมู่บ้าน ประธานสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เลือกจากสมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี อีกฝ่ายหนึ่ง คือ ฝ่ายบริหาร เรียกว่า คณะ
กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหาร
ส่วนตำบล 1 คน และกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน เลือกจากสมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นข้าราชการเป็นเลขานุการ
คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

จากแนวทางการจัดการศึกษาข้างต้น จะเห็นได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน
เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีความพร้อมและมี
ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยในส่วนของผู้ปฏิบัติก็จะ
เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการในฝ่ายต่าง ๆ รวมถึงข้าราชการประจำในหน่วยงานนั้น ๆ เนื่องจากคณะ
บุคคลดังกล่าว จะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา ในแต่ละระดับ โดยเฉพาะการจัด
การศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่จากการศึกษางานวิจัย ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาทางด้าน
ความพร้อม (สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2543 : ค) นโยบายขาดความชัดเจนเป็นหน่วยงานขนาดเล็ก

และใหม่ทำให้ขาดแคลนทรัพยากรในการบริหาร โครงการ ข้าราชการระดับล่างมีความรู้ ความสามารถและการตั้งใจจริงในการปฏิบัติงานค่อนข้างต่ำ ขาดแคลนทรัพยากรในการบริหาร โครงการ ซึ่งได้แก่ งบประมาณ กำลังคน คุณภาพของบุคลากรและปัจจัยด้านบริการ (รัชนี ภัค โภโคย, 2539 : บทคัดย่อ) การจัดการศึกษายังขาดอิสระ เนื่องจากยังมีรายได้ไม่พอเพียง ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารและการตัดสินใจขึ้นอยู่กับการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร (พินธุสดา สิริธรรังสี และ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์, 2541 ก : บทคัดย่อ)

จากแนวคิดแนวทางปฏิบัติงานวิจัยและข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงเกิดการขัดแย้งกันในทางปฏิบัติ คืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมและขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ในความเป็นจริง องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยแล้วและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องงบประมาณ เช่น จัดสรรเงินอุดหนุนอาหารกลางวัน และการดำเนินการจัดซื้ออาหารเสริม (นม) โรงเรียนและในส่วนอื่น ๆ อีกหลายด้าน จึงเกิดประเด็นที่น่าพิจารณาว่าการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นคณะกรรมการในองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละตำแหน่งดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนสังกัด มีความพร้อมในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด และมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันหรือไม่ โดยผู้วิจัยอาศัยแนวคิดดังกล่าวในการกำหนดสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทาง ในการพัฒนาความพร้อมและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการถ่ายโอนอำนาจการจัดการศึกษาต่อไป ดังสรุปแนวคิดสาระสำคัญของภูมิหลังตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงแนวคิดสาระสำคัญของภูมิหลัง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมพัฒนาความพร้อมในการจัดการศึกษาให้กับคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอ่างทอง
2. ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางเตรียมสร้างเสริมความมั่นใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง
3. นำผลการวิจัยที่ได้ไปประกอบการพิจารณาเตรียมดำเนินการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 53 แห่ง โดยแต่ละแห่งมีคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งจำแนกตำแหน่ง ดังนี้

1.1.1 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวน 1 คน

1.1.2 รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
1.1.3 ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
1.1.4 กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 2 คน
1.1.5 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน

รวมทุกองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามตำแหน่ง รวมทั้งสิ้น 318 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 44 แห่ง โดยละแห่ง จำแนกตามตำแหน่งได้ ดังนี้

1.2.1 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
1.2.2 รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
1.2.3 ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
1.2.4 กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
1.2.5 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน

โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random Sampling) ซึ่งจับสลากจากรายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทอง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากองค์การบริหารส่วนตำบล 44 แห่ง แห่งละ 5 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 220 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ตำแหน่งของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

- ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
- ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอ่างทอง

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอ่างทอง

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด อ่างทองเท่านั้น โดยศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามองค์ประกอบด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการควบคุมพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ และด้านอาคารสถานที่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพร้อมในการจัดการศึกษาหมายถึง สภาพของการเตรียมการที่จะสามารถจัดการศึกษาได้โดยทันที ด้วยความเต็มใจ อย่างมีประสิทธิภาพ ตามองค์ประกอบด้านความพร้อมได้แก่ ความพร้อมในด้านงบประมาณด้านบุคลากรด้านการควบคุมพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์และด้านอาคารสถานที่ ในที่นี้สอบวัด โดยการสอบถามความคิดเห็น
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง สภาพของการเข้าไปมีส่วนร่วม รับผิดชอบ ตัดสินใจ ช่วยเหลือประสานงาน ในการจัดการศึกษาด้วยความพอใจ ตามองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการควบคุมพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ และด้านอาคารสถานที่ ในที่นี้สอบวัด โดยการสอบถามความคิดเห็น
3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้ง ขึ้นให้เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลในจังหวัดอ่างทอง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีหน้าที่ในการพัฒนาทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษาและวัฒนธรรมในเขตตำบลนั้น ๆ
4. คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกและ แต่งตั้งตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542) ในจังหวัดอ่างทอง จำแนกตามตำแหน่งได้ดังนี้
  - 4.1 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
  - 4.2 รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
  - 4.3 ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
  - 4.4 กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน
  - 4.5 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
5. การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง

ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในที่นี้ คือ การดำเนินการทางการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ในจังหวัดอ่างทอง

6. จังหวัดอ่างทอง หมายถึง กลุ่มของอำเภอที่จัดตั้งขึ้นตามการบริหารราชการ ส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอไชโย อำเภอป่าโมก อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอสสามโก้ และอำเภอแสวงหา

7. ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกทางความคิดความรู้สึกรับหรือความเชื่อ โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม มาประกอบซึ่งวัดได้จากแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอ่างทอง โดยผู้วิจัยอาศัยแนวคิดหลัก 3 ประการ ดังนี้

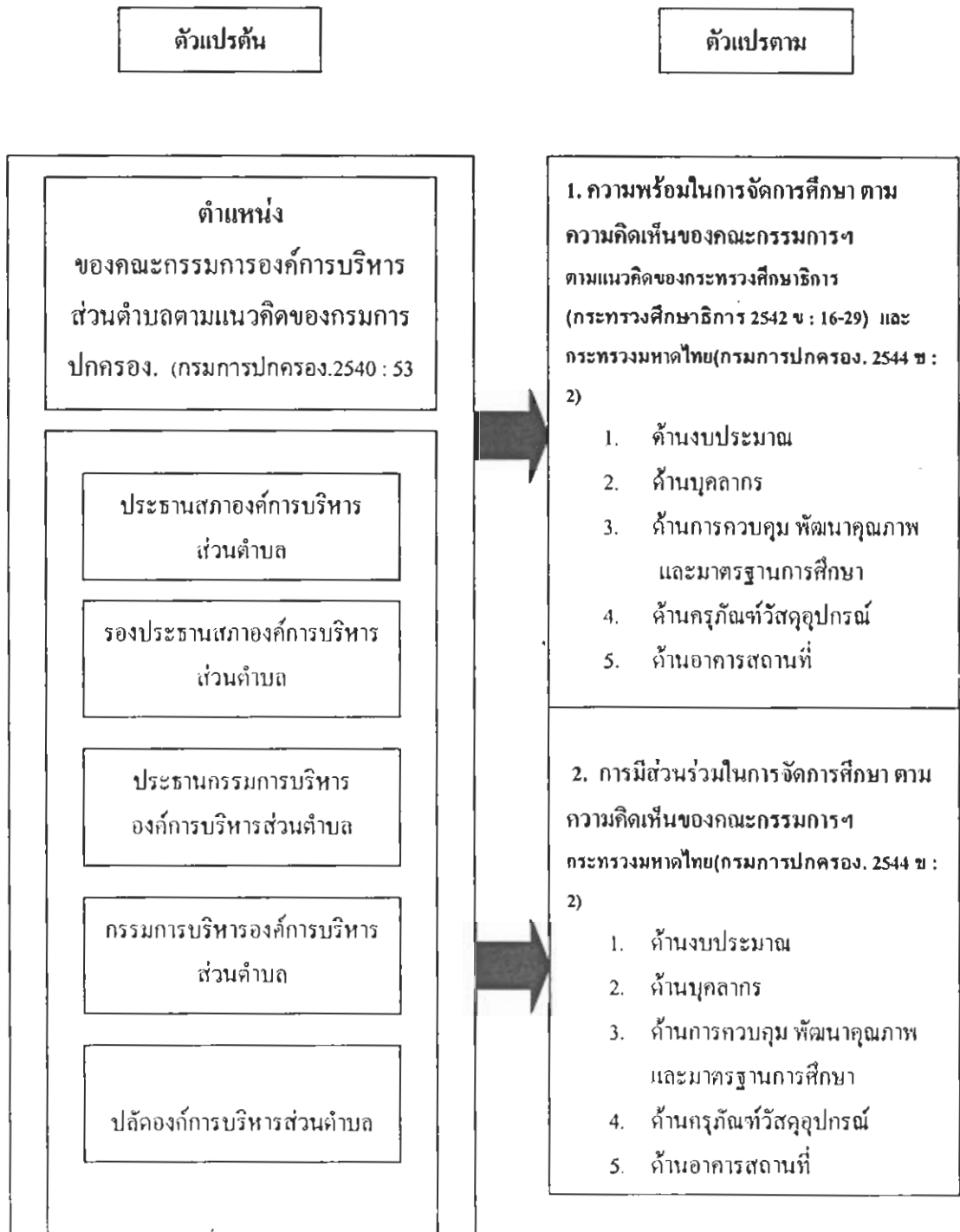
1. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559) ของสำนักบริหารการศึกษา ท้องถิ่นกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง. 2544 ข : 2) และร่างกฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 ก : 3) กำหนดว่ามีองค์ประกอบด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการควบคุมพัฒนาการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ด้านครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ และด้านอาคารสถานที่

2. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจากแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559) ของสำนักบริหารการศึกษา ท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง. 2544 ข : 2) ซึ่งสรุปแนวทางในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เป็นด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการควบคุมพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ และด้านอาคารสถานที่

3. แนวคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล โดยอาศัยโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลของกรมการปกครอง (กรมการปกครอง. 2540 : 53-54) ที่ประกอบด้วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทองที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีระดับแตกต่างกัน
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอ่างทองที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีระดับแตกต่างกัน